

[Carl Petersen.]

ning af, at smørprisen er 6 kr. 90 øre, og at man bibeholder afregningstallet, som er foreslået til 4 kr. 50 øre, og at forbruget vil blive 438 mill. kg sødmælk, som det er anført i bemærkningerne. Dernæst vil jeg gerne vide, om jeg har forstået det rigtigt, når jeg mener, at ministeren derudover ved et konsummælktilskud vil søge prisen holdt upåvirket af svingningerne i skummetmælksprisen. Sådan har jeg læst det, men jeg vil gerne have bekræftet eller afkræftet, om jeg har opfattet det rigtigt. Har jeg forstået det rigtigt, kan jeg tilsige mit partis medvirken til, at dette nye afregningsgrundlag bliver indsat i loven. Men som sagt, mit partis tilslutning til lovforslaget som sådant vil helt afhænge af resultaterne af de forhandlinger, der vil blive ført om hele regeringens økonomiske politik.

Kr. Kristensen: Det foreliggende lovforslag om forbrugerpriser på rugbrød og mælk tilsigter en delvis afvikling og omlægning af disse ordninger. For rugbrødets vedkommende har vi haft en ordning siden 1941, og den nuværende pris, 1 kr. 17 øre for et 4 kg rugbrød, er en kunstigt nedsat pris, der holdes ved hjælp af statstilskud. Statstilskuddet dækker, hvad der er nødvendigt for at holde denne pris, d. v. s. den del af kornprisen, der ligger udover ca. 12 kr. pr. 100 kg, og alle omkostningerne hos bageren. Dette statstilskud vil for finansåret 1952—53 antagelig ændre ca. 94 mill. kr. En sådan billiggørelse af rugbrødsprisen var i besættelsesårene og efterkrigsårene en god og fornuftig foranstaltning, men det er efter vor opfattelse ikke længere rimeligt at opretholde denne ordning. Det er ikke forsvarligt, at staten vedblivende skal tage en vis del af befolkningens leveomkostninger på sin kappe, og det er i virkeligheden et selvbedrag, hvor man giver med den ene hånd og tager med den anden i form af øgede skatter, hvorved man efterhånden betaler varens pris, også for rugbrødets vedkommende, vel at mærke med tilberlig hensyntagen til de mindre bemidlede i samfundet.

Det foreliggende lovforslag er udtryk for en gradvis afvikling og omlægning, så der ikke bliver nogen social slagside. Vi ville gerne have afviklet denne ordning i fjor, men da var det slet ikke politisk muligt. Det er vor opfattelse, at tiden nu er inde til en delvis afvikling, og det er vort håb, at

det fremsatte lovforslag må vinde tilslutning i dette høje ting.

Når vi ønsker en afvikling, er det af to grunde. For det første fordi det er en stor udgift for statskassen og skatteyderne på nærved 100 mill. kr., og for det andet fordi rugbrødsprisen på 1 kr. 17 øre for et 4 kg rugbrød er så lav, at den ligger betydeligt under foderværdien og derfor i enkelte tilfælde kan friste svage sjæle til at benytte dette billige rugbrød til opfostring. Den gammeldags respekt for brødet er desværre smuldret lidt hen, og en fornuftig rugbrødspris, der ligger på højde med foderværdien, vil bidrage til atter at skabe respekt for brødet.

Lovforslaget går derfor ud på at fastsætte rugbrødsprisen til 1 kr. 97 øre for et 4 kg rugbrød. Uden statstilskud ville rugbrødsprisen være 2 kr. 77 øre. Den foreslåede tilskudsordning vil kræve et statstilskud på ca. 44 mill. kr. mod hidtil 94 mill. kr. Afviklingen gælder således godt halvdelen af det hidtidige tilskud.

Forslaget går endvidere ud på at stryge den hidtil opkrævede formalingsafgift for hvede, der blev benyttet til billiggørelse af rugbrødet. Med de faldende hvedepriser er denne afgift efterhånden blevet meget lille, i finansåret 1952—53 antagelig kun ca. 2 mill. kr., og det er vor opfattelse, at man bør afstå fra denne indblanding i prisdannelsen på hvedemel. Afgiftsmæssigt set betyder det intet i øjeblikket.

Den anden del af lovforslaget gælder mælkeordningen. Denne ordning omfatter tre dele: for det første det gamle sødmælks-tillæg, der ydes for 3 fedtenheder i sødmælk og 9 fedtenheder i fløde, for det andet det nye sødmælkstilskud på 6 øre pr. 1 sødmælk og børnemælk, der kom ind i loven af 28. maj i fjor og gælder fra 30. maj 1952 til 2. april 1953, og for det tredje konsummælktilskuddet, som vi har haft siden 1942; det gives til mejerier og mælkeproducenter, der sælger mælk og fløde til konsum her i landet, og det tilsigter at udligne den forhøjelse af indkøbsprisen for sødmælk fra producenter, der følger af, at skummetmælk har en højere udnyttelsesværdi i vintersæsonen, således at forhøjelsen ikke slår igennem i forbrugerpriserne. I lovforslaget røres der ikke ved konsummælktilskuddet, og vedrørende det gamle sødmælks-tillæg, der beregnes efter meget udviklede regler, foreslås en enkel og prak-